

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Факультет економічний
“12” червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«ОПОДАТКУВАННЯ СУБ’ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ»

Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність: D7 Торгівля

Освітня програма: Торгівля, підприємництво та логістика

Факультет: економічний

Розробник: доцент кафедри організації підприємництва та біржової діяльності,
кандидат економічних наук, доцент Березовська Л.О.

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни

Дисципліна "Оподаткування суб'єктів господарювання" є вибірковою в структурі освітньої програми. Вона забезпечує глибоке розуміння теоретичних основ та практичних аспектів податкової системи України, а також її впливу на діяльність суб'єктів господарювання.

Курс передбачає вивчення сутності, принципів та функцій оподаткування, механізмів справляння основних податків і зборів, що застосовуються до суб'єктів господарювання в Україні.

Після вивчення дисципліни студенти зможуть вільно орієнтуватися у податковому законодавстві України, здійснювати розрахунок податкових зобов'язань, формувати та подавати податкову звітність, аналізувати податкові ризики та можливості для бізнесу, приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням податкового фактора.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право	
Спеціальність	D7 Торгівля	
Освітня програма	Торгівля, підприємництво та логістика	
Освітній ступінь	магістр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	15 год	6
Практичні, семінарські заняття	30 год	6
Лабораторні заняття	-	
Самостійна робота	75 год	108
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета - формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок оподаткування суб'єктів господарювання юридичних та фізичних осіб .

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі торгівлі, підприємництва та логістики, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1 – здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ЗК4 – здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1 – здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких та торговельних структур ;

СК3 – здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва та торгівлі;

СК4 – здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.;

ПРН 4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп;

ПРН 7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва і торгівлі;

ПРН 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької та торговельної діяльності;

ПРН 10. Вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких і торговельних структур за умов невизначеності та ризиків.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л			п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Модуль 1. Податкова система України: непрямі податки та їх вплив на бізнес													
Тема 1. Податкова система України	1,5	4	2	2			33	16	1				15
Тема 2. Оподаткування суб'єктів господарювання податком на додану вартість	1,5	6	2	4				16	0,5	0,5			15
Тема 3. Оподаткування суб'єктів господарювання акцизним податком та митом	1,5	6	2	4				16	0,5	0,5			15
Разом за модулем 1		49	6	10			33	48	2	1			45
Модуль 2. Пряме оподаткування та його вплив на бізнес													
Тема 4. Оподаткування суб'єктів господарювання податком на прибуток та податком на доходи фізичних осіб	2	6	2	4			42	17	1	1			15
Тема 5.	2	6	2	4				16,5	0,5	1			15

Оподаткування суб'єктів господарювання екологічним податком													
Тема 6. Оподаткування суб'єктів господарювання рентною платою	1	6	2	4				16,5	0,5	1			15
Тема 7. Оподаткування суб'єктів господарювання місцевими податками та зборами	2	11	3	8				22	2	2			18
Разом за модулем 2		71	9	20			42	72	4	5			63
Усього годин		120	15	30			75	120	6	6			108

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Податкова система України	2
2	Оподаткування суб'єктів господарювання податком на додану вартість	2
3	Оподаткування суб'єктів господарювання акцизним податком та митом	2
4	Оподаткування суб'єктів господарювання податком на прибуток та податком на доходи фізичних осіб	2
5	Оподаткування суб'єктів господарювання екологічним податком	2
6	Оподаткування суб'єктів господарювання рентною платою	2
7	Оподаткування суб'єктів господарювання місцевими податками та зборами	3

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Податкова система України	2
2	Оподаткування суб'єктів господарювання податком на додану вартість	4
3	Оподаткування суб'єктів господарювання акцизним податком та митом	4
4	Оподаткування суб'єктів господарювання податком на прибуток та податком на доходи фізичних осіб	4
5	Оподаткування суб'єктів господарювання екологічним податком	4
6	Оподаткування суб'єктів господарювання рентною платою	4
7	Оподаткування суб'єктів господарювання місцевими податками та зборами	8

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Податкова система України: непрямі податки та їх вплив на бізнес	33
2	Пряме оподаткування та його вплив на бізнес	42

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;

- тестування;
- захист практичних робіт.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод гейміфікованого навчання.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Податкова система України: непрямі податки та їх вплив на бізнес		
Практична робота 1	ПРН9, ПРН10, ПРН7. Знати: теоретичні основи оподаткування юридичних та фізичних осіб суб'єктів господарювання, структуру податкової системи України, основи податкової політики держави. Вміти: охарактеризувати основні податки та збори, встановлені в Україні, та визначати їх економічне значення.	15
Практична робота 2	ПРН1, ПРН4. Знати: механізм нарахування та сплати податку на додану вартість. Вміти: розрахувати податкове зобов'язання з податку на додану вартість та заповнити податкову звітність.	15
Практична робота 3	ПРН1, ПРН4. Знати: механізм нарахування та сплати акцизного податку та мита. Вміти: розрахувати податкове зобов'язання з акцизного податку та мита, скласти податкову звітність.	15
Самостійна робота 1	ПРН7, ПРН9, ПРН10. Знати: економічну сутність непрямого оподаткування. Вміти: визначати вплив непрямого оподаткування на бізнес.	25
Модульна контрольна робота 1		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Пряме оподаткування та його вплив на бізнес		
Практична робота 4	ПРН1, ПРН4. Знати: механізм нарахування та сплати податку на прибуток та податку на доходи фізичних осіб-суб'єктів підприємницької діяльності. Вміти: розрахувати податкове зобов'язання з податку на прибуток та податку на доходи фізичних осіб суб'єктів підприємницької діяльності та скласти податкову звітність.	10
Практична робота 5	ПРН1, ПРН4. Знати: механізм нарахування та сплати екологічного податку. Вміти: розрахувати податкове зобов'язання з	10

	екологічного податку, скласти податкову звітність.	
Практична робота 6	ПРН1, ПРН4. Знати: механізм нарахування та сплати рентної плати. Вміти: розрахувати податкове зобов'язання з рентної плати, скласти податкову звітність.	10
Практична робота 7	ПРН1, ПРН4. Знати: механізм нарахування та сплати місцевих податків та зборів. Вміти: розрахувати податкове зобов'язання з місцевих податків та зборів, скласти податкову звітність.	10
Самостійна робота 2	ПРН7, ПРН9, ПРН10. Знати: економічну сутність прямого оподаткування. Вміти: визначати вплив прямого оподаткування на бізнес.	30
Модульна контрольна робота 2		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	
Курсовий проект/робота		-

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин.
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=93>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді) - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=93>;
- Березовська Л.О. Оподаткування суб'єктів господарювання: методичні вказівки для самостійної роботи студентів ОКР «магістр» / Національний університет біоресурсів і природокористування України ; уклад. Л. О. Березовська. - К. : ЦП "Компринт", 2014. 113 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Податковий Кодекс України / Кодекс України, Закон, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI.
2. Про Митний тариф України: Закон України № 2697-IX від 19.10.2022р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-20#Text>
3. Березовська Л.О., Долженко І.І. Податкове регулювання інноваційної діяльності суб'єктів господарювання в Україні. Науковий вісник Одеського національного університету імені І.І.Мечникова. Серія «Економіка». 2021. Том 26. Випуск 1 (86). С. 123-130. <https://doi.org/10.32782/2304-0920/1-86-19>.
4. Ilchuk, M., Berezovska, L., Tomashevska, O., & Ivanov, Y. Improving the system of environmental taxation of carbon dioxide emissions in Ukraine during the post-war period. Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal. 2023. Vol. 9(1). P. 91-115. <https://doi.org/10.51599/are.2023.09.01.05>.
5. Негода Ю.В., Березовська Л.О. Оцінка регулятивного потенціалу податку на прибуток підприємств в Україні. Економічний форум. 2021. №2. С. 110-117. <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2021-2-13>
6. Оподаткування суб'єктів підприємництва : навч. посібник (у схемах)/ 2-е вид., перероб. та доп. / Т. М. Остапенко, О. М. Кубецька, І. В. Кононова, Н. О.Фісуненко, О. А. Сидоров, Є. В. Коваленко-Марченкова, Н. А. Протопопова ; за заг. ред. д.е.н., проф. Н. І. Верхоглядової. Дніпро : ДДУВС, 2022. 196 с.
7. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.
8. Офіційний веб-сайт Державної податкової служби України. URL: <https://www.tax.gov.ua/>
9. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
10. Офіційний веб-сайт Державної митної служби України. URL: <https://customs.gov.ua/>